

DATE CU PRIVIRE LA FRUCTELE CARBONIZATE DESCOPERITE PE ȘANTIERUL ARHEOLOGIC DE LA PIUA PETRII, JUD. IALOMIȚA

de MARIA BRĂILEANU și
VALERIA EDITH IONESCU RUSU

În săpăturile arheologice efectuate în anul 1976 pe șantierul de la Piua Petrii, com. Giurgeni, jud. Ialomița¹ a fost descoperit în cuprinsul unei locuințe datînd din sec. al XVI-lea, o ulcică cu toartă în care se afla material vegetal².

Vasul cuprindea fructe aparținînd unei singure specii și anume Prunus fruticosa Pall. (= Cerasus fruticosa Pall) Woron³, cunoscută sub denumirea populară de vișinel sau cireș de Bărăgan.

Starea de conservare a materialului a permis atât efectuarea unor observații asupra morfologiei fructului, cît și a dimensiunilor acestuia. Referindu-ne la fruct menționăm că cel de Prunus face parte din categoria fructelor așa-zise cărnoase și anume a drupelor. La acestea sînt diferențiate trei pături: epicarpul extern - o epidermă subțire cutinizată sau cerificată -, sub ea mezocarpul cărnos și în fine endocarpul, care este totdeauna lemnos, format din sclereide și alcătuiind sîmburele fructului. Sîmburele închide în interior o singură sămînță care este înșă bine apărută de endocarpul lemnos (fig.1)⁴.

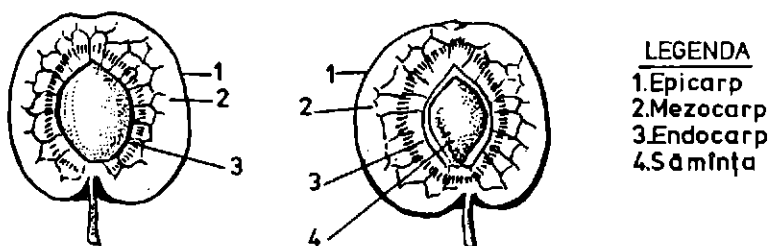

Fig.1.- Structura unei drupe (după Grințescu).

Materialul vegetal de la Piua Petrii este format din fructe ce s-au păstrat în totalitate, sîmburi, semințe și resturi fragmentare provenite din fructe. Materialul este carbonizat. În ceea ce privește fructele întregi, la exterior acestea păstrează epicarpul ce apare zbîrcit și cu numeroase fisuri pe suprafață. Privit în secțiune se observă epicarpul, care în urma procesului de carbonizare a făcut corp comun cu mezocarpul a cărui grosime s-a redus considerabil, iar endocarpul lemnos, ce formează sîmburele fructului, apare și el carbonizat. Făcînd o secțiune și prin endocarp s-a pus în evidență în interiorul acestuia sămînța carbonizată, care retractîndu-se prin carbonizare și-a redus și ea dimensiunile. Date asupra dimensiunilor sînt prezentate în tabelul 1. Materia-

lul de la Piuă Petrii mai cuprinde, pe lângă fructe întregi, cîteva sîmburi și semințe de Prunus fruticosa, restul materialului constituindu-l fragmente de diverse dimensiuni care au aparținut fructelor. Întreg materialul prezintă o stare de friabilitate accentuată.

Tabelul 1

Măsurători ale fructelor, sîmburilor și semințelor de Prunus fruticosa (în mm)

Cate- goria	Dimensiune	Număr	Variația	Media
Fructe	Diametrul maxim	126	8,0-10,1	9,31
Sîmburi	Lungime	7	7,3-8,3	7,60
	Lățime	7	5,9-6,5	6,18
Semințe	Lungime	6	5,6-6,2	5,90
	Lățime	6	3,7-4,5	4,10

Referindu-ne în continuare la cîteva aspecte de ecologie a plantei, precizăm că Prunus fruticosa este un arbust ce poate atinge o înălțime de aproximativ 1 m. El formează stoloni, are frunze de 2-3 cm lungime, groase, lucitoare, cu o talie de 5-15 mm lungime a pețiolului, iar florile au un diametru de aproximativ 15 mm, fiind grupate cîte 1-4, cu un pedicel de 1-3 cm. Corola este albă, de 7 mm lungime, iar fructul globulos, turtit, atingînd 10 mm diametru, roșu-închis, brunu, comestibil. Sîmburele este subrotund, bicestat, de altfel, caracter de bază în determinarea speciei⁵ (fig.2). Este un arbust ce înflorește în lunile aprilie-mai, în special la margini de păduri, coline înșorite, în zonele de stepă și silvostepă, actualmente avînd un areal ce cuprinde zona Europei centrale și de est pînă în Siberia⁶.

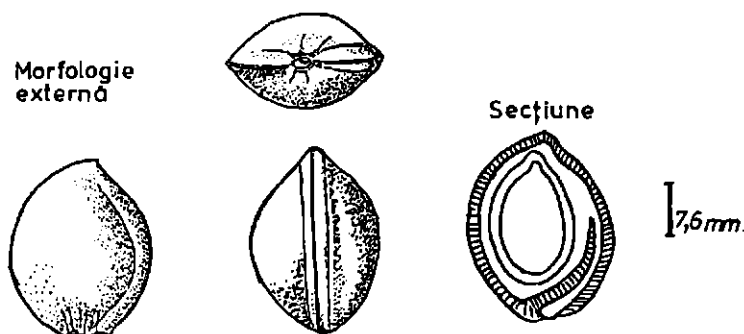

Fig.2.- Sîmburele de Prunus fruticosa (după Schermann).

În concluzie, starea de conservare a fructelor, caracterizată prin friabilitate avansată, demonstrează o ardere rapidă, o carbonizare bruscă la temperatură înaltă (comparativ cu carbonizarea lentă ce conservă mult mai bine), ceea ce se corelează și cu datele furnizate de arheolog și

anume este vorba despre inventarul unei locuințe puternic incendiată, întrucât și celelalte materiale (ceramice, de exemplu) prezintă urme de ardere puternică.

Prezența fructelor de Prunus fruticosa - a căror recoltare în scopul consumării lor se face în general în lunile iunie-iulie, când fructul este complet format, ajuns la maturitate - indică, de asemenea, cu precizie perioada de incendiere a locuinței, respectiv lunile iunie-iulie.

N O T E

- 1 Vezi raportul asupra cercetărilor arheologice din acest șantier (L. CHÎȚESCU, N. CONOVICI, R. LUNGU, A. PĂUNESCU și V. RĂDULESCU, în acest volum.
- 2 Mulțumim colectivului șantierului de la Piuia Petrii pentru încredințarea materialului.
- 3 D.A. WEBB, Prunus, în T.G. Tutin & al. (red.), "Flora Europaea", vol.2, Cambridge University Press, 1968, p.77-80.
- 4 I. MORARIU, Botanica generală și sistematică, Edit. Agro-Silvică, București, 1960, p.270.
- 5 S. SCHERMANN, Magismeret, II, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967, p.126-127.
- 6 A. BUIA, Cerasus, în T. Săvulescu (red.) Flora R.P.R., vol.4, Edit. Academiei, București, 1956, p.847-851.

NOTE CONCERNANT LES FRUITS CARBONISÉS DÉCOUVERTS DANS L'ÉTABLISSEMENT DE PIUA PETRII, DÉP. DE IALOMITA

Résumé

On présente le matériel végétal carbonisé composé par des fruits de Prunus fruticosa, découvert dans l'établissement. La présence de ces fruits ainsi que leur friabilité démontre une carbonisation rapide ce qui concorde avec la conclusion de l'archéologue - qu'il s'agit d'une habitation fortement incendiée et que la période de l'incendie doit être placée au cours des mois juin ou juillet.

LÉGENDE DES FIGURES

- Fig.1.- Structure d'une drupe: 1, épicarpe; 2, mésocarpe; 3, endocarpe; 4, la semence (d'après Grințescu).
- Fig.2.- Noyau du Prunus fruticosa (morphologie externe et section - d'après Schermann).